

ŽELEZNIČAR.

Glasilo „Strokovnega društva železničarjev“
za Slovenijo.

Izhaja 1. in 15. v mesecu.

Nefrankirana pisma se ne spre-
majo. — Rokopisi se ne vračajo.Uredništvo in upravišstvo
se nahaja v Ljubljani, Šelenburg. ul. 6.

Naročnina:

za celo leto	40 K
za pol leta	20 „
za četrto leta	10 „
Posamezna številka	2 K.

Štev. 19.

V Ljubljani, 1. novembra 1921.

Leto XIII.

Železničarska nezgodna zavarovalnica in pripombe.

Po preobratu je pretila v socialnem zavarovanju popolna polomija, tako tudi nezgodni železničarski zavarovalnici. V deželni vladi za Slovenijo so opravljali takrat poverjenišstvo za socialno skrb — socialisti, ter dali inicijativo tudi za vse socialne zavode, ki jih imamo danes. Med temi je tudi železničarska nezgodna zavarovalnica, ki jo je organiziral s. Andrašič, ki se je pozneje moral umakniti ter se preseliti na Dunaj zopet v enak zavod, kjer zavzema odlično uradniško mesto. K tej železničarski nezgodni zavarovalnici vendar treba, da tuptam povemo svoje mnenje, in sicer danes naj ipregovorimo nekaj besed o odmeri nezgodnih rent v pojasnilo.

Po naredbi ministrstva za socialno politiko v sporazumu z ministrom za promet o ustanovitvi „Železničarske zavarovalnice zoper nezgode“ v Ljubljani, štev. 371, § 2, so za staro avstrijsko ozemlje države SHS. dosednji avstrijski zakoni glede nezgodnega zavarovanja v veljavi. Tu prihajajo v poštev zakon z dne 28. decembra 1887, drž. zak. št. 1 ex 1888 glede delavskega nezgodnega zavarovanja, zakon z dne 20. julija 1894, drž. zak. št. 168, glede razširjenja nezgodnega zavarovanja in zakon z dne 21. avgusta 1917, drž. zak. št. 363, glede izpremembe nekaterih določb o nezgodnem zavarovanju delavcev.

„Železničarska zavarovalnica zoper nezgode v Ljubljani“, kar se tiče organizacije in razlaganja zakona, je ravnala popolnoma po načelih materinskega zavoda, to je po poklicni združni nezgodni zavarovalnici avstrijskih železničarjev na Dunaju. Praksa v odmeri zdravilnih, kakor tudi začasnih in trajnih rent „Železničarske zavarovalnice zoper nezgode v Ljubljani“ se je torej prav tako kakor ona poklicnozadružne nezgodne zavarovalnice avstr. železničarjev na Dunaju bistveno razločevala od prakse teritorialnih delavskih nezgodnih zavarovalnic na Dunaju, v Gradcu, Trstu itd.

Teritorialni zavodi so namreč poškodovancem od početka petega tedna po nezgodi dalje priznavali za dobo bolezni zaradi nezgode zakonito priznana zdravilno rento od celotnega merodajnega ali zakonito določenega maksimalnega zaračunljivega letnega zaslužka ne glede na to, če dobiva ponesrečenec v dobi zdravljenja kake druge prejemke ali ne. Enako so postopali tudi pri odmeri začasne in trajne rente, pri čemer je prihajala le zdravniško dognana izguba na pridobitni zmožnost v poštev.

Nasprotno pa je poklicnozadružna nezgodna zavarovalnica avstr. železničarjev na Dunaju po krivi razlagi §§ 5 in 6 zakona z dne 28. decembra 1887 priznavala tako zdravilne rente kakor tudi začasne in trajne le na podlagi takozvane škodne vsote, to je, merodajni letni delov-

ni zaslužek manj oni zaslužek, ki ga je med zdravljenjem, oziroma med prejetjem začasne ali trajne rente prejemal ponesrečenec od železniške uprave.

Primer: Železniški uslužbenec, ki je imel 1000 K plače, 500 K stanarine in 1000 kron postranskih prejemkov, letno torej skupaj 3300 K zaslužka, ponesreči. Izgubi desno oko. Kot defenitivni nastavljenec ima za slučaj bolezni po službeni pragmatiki pravico do svojih stalnih prejemkov, in sicer do plače in stanarine celo leto. Le postranske dohodke izgubi. Pri teritorialni nezgodni zavarovalnici bi se renta odmerila tako-le:

1. Od početka petega tedna dobi ponesrečenec 66 $\frac{2}{3}$ % zdravilne rente od celotnega zaslužka 3300 K, t. j. na dan 6.02 K.

2. Po sklepu zdravljenja na podlagi 45 % zdravniško ugotovljene izgube na pridobitni zmožnosti trajno rento 45 % od 66 $\frac{2}{3}$ % polne rente letnega zaslužka 3300 K, to je od 2200 K, kar znaša na leto 990.04 K.

Pri poklicnozadružni nezgodni zavarovalnici avstr. železničarjev na Dunaju, oziroma pri železničarski zavarovalnici zoper nezgode v Ljubljani pa tako-le:

Od početka 5. tedna dalje 66 $\frac{2}{3}$ % zdravilna renta od škode, t. j. 3300 K manj 1500 K plače in 500 K stanarine, to je torej 1300 K škode, kar znese dnevno 1.82 K.

2. Po sklepu zdravljenja na podlagi zdravniško dognane 45 % izgube na pridob-

LISTEK.

Drago je!

L. N. Tolstoj.

Na obali Sredozemskega morja med Francijo in Italijo, se nahaja mala država z imenom Monaco. V tej državi je prebivalstva manj kot v večji vasi, vsega 7000 po številu. Zemlja je tako velika, da ne pride ni desjetina na dušo. Ta država ima svojega vladarja. Ta vladar ima dvorec in dvorane, ministre in arhijereja, generale in vojaštvo. Ni veliko vojakov, vsega skupaj 60, ampak je le vojaštvo. Vladar ima malo dohodkov. Davek je kot povsod na vino, na žganje, na tkanine in na vse, kar jedo in pijo; no, ljudstva je malo, pa kako bi vladar prehranil sebe, svoje uradnike in dvorjane, če pri njem ne bi bilo posebnih dohodkov. Izreden dohodek je igra na rulete. Ljudje igrajo — priigrajo in zaigrajo, — lastniku vedno v korist. Lastnik zopet plača velik del dohodka knezu. Plača tudi zato, ker je to edina igralnica v Evropi. Prej so nemški knezi

imeli take igralnice, ampak temu je že deset let, odkar so jih zabranili. In so jih zaprli zaradi tega, ker so prinesle mnogo zla. Pride kdo, začne igrati, pozabi se, položi vse, kar ima, in še tuji denar, potem iz nevolje, ali skoči v morje, ali pa se ustrelji. Nemci so svojim knezom prepovedali 1910, da monakovskemu knezu je ne more nikdo. Pri njem je to še ostalo. Od tedaj hodijo vsi ljubitelji te igre k njemu in igrajo v njegovo korist. Pravičnim trudom ne boš sezidal kamnite palače. Ve tudi knez od Monaka, da je to podlo, no kaj češ? Treba živeti! A, da se hrani samo z davkom na žganje in tobak, to zopet ni najlepše. Tako živi ta vladar, pridobiva si denar in ima dvor kot pravi veliki vladar.

Krona se, izhodi svečano, deli nagrade, kaznuje, pomiloščuje, daje svečanosti, ustvarja zakone in sodi. Vse kot pravi kralji. Samo — kraljevstvo mu je majhno. In glej, zgodi se enkrat, to je pet let od tedaj, v tej državi umor. Ljudstvo je tukaj mirno, pa se do tedaj nikdar kaj takega ni slišalo. Zbrali so se ljudje, in začeli soditi morilca, vse kakor treba. In sodniki, prokuratori, porotniki in advokati. Sodijo, so-

dijo in obsodijo po zakonu, da se ima morilcu glava odsekati. Lepo. Predlože knezu, knez prečita obsodbo in jo potrdi. Da se kaznuje da, da se kaznuje. Samo glej smola, v njihovi državi ni giljotine, da bi mu z njo odsekali glavo, in krvnika tudi ni. Mislijo, mislijo ministri in odločijo, da pošljejo francoski vladi vprašanje, če jim lahko še pravočasno pošlje stroj in krvnika, da mu odseka glavo, in koliko bi to veljalo. Poslali so pismo. Čez nekaj dni pride odgovor: Stroj in krvnika lahko pošljemo. Stroški 16.000 frankov. Predlože knezu. Misli, misli knez — 16.000 frankov. Ni vreden lopov tega denarja. Ne bi li lahko to ceneje šlo? 16.000 frankov. To lomeni vsakega prebivalca obdavčiti za 2 franka. To bo težko! Puntali bi se! Zbere se svet, kako da se tem odpomaga. Sklenejo, da poprašajo italijanskega kralja. Francoska je vlada republikanska, vladarje ne uvažuje, a italijanski je kralj, — kralj mogoče bo dal ceneje. Napišejo mu! V kratkem pride odgovor. Piše italijanska vlada, da bo giljotino in krvnika rada ponudila. Vsi stroški bodo veljali 12.000 frankov. Ceneje in vendarle drago. Lopov ni

bitni zmožnosti odškodninsko rento 66 $\frac{2}{3}$ % od škode, to je od 1300 K, letno 666 K.

Šele, če se ustavijo poškodovancu prejemki pri železnici popolnoma, kar se zgodi večinoma takrat, ko se ga odpokliče iz službe, šele potem odmeri železniška nezgodna zavarovalnica rentno odškodnino po celotnem delovnem zaslužku enako kakor teritorialne nezgodne zavarovalnice.

Sedaj nastane vprašanje, kateri zavod od obeh ima prav v zmislu zakona glede navedenih preračunjenih metod pri odmerjanju rent. In tu moram takoj navesti, da je Železničarska nezgodna zavarovalnica avstrijske republike opustila staro prakso in se pridružila oni teritorialnih zavodov.

Kakor je dokazala dosedanja praksa poklicnozadružne nezgodne zavarovalnice avstrijskih železničarjev na Dunaju in torej tudi ona Železničarske zavarovalnice zoper nezgode v Ljubljani pri odmerjanju zdravilne rente, kakor tudi „odškodninske“ rente, je bila ta teoretično zgrešena. Da se je ohranila, in da se je tudi razsodišče izrekalo za to prakso, je pač to vzrok, ker je bila ta praksa v splošnem v prid železničarjem, če je šlo le za majhno izgubo na pridobitni zmožnosti in je bila renta odmerjena večinoma od večje poškodbe. Vrhutega so železničarji večinoma nastavljeni in imajo službo tudi po kakli nezgodi pri tistem podjetju, in so s tem deležni bodočega napredovanja ter prejema pozneje višjo pokojnino poleg rente. Ako bi jim bili takoj priznali rento, bi se morda zdela železniškim upravam potrebno, da take uslužbence upokoje, tako da bi ti potem dobivali le majhno pokojnino in rento.

Zaradi izrednih sedanjih plačilnih razmer in zaradi vednega naraščanja prejemkov pa danes seveda že tudi ne veljajo več navedeni momenti.

Enakega mnenja sta tudi dunajski dvorni svetnik dr. Czap in profesor Menzel. Slednji je v svojih spisih razmotrival to vprašanje.

toliko vreden. Spet prideta skoro 2 franka na vsakega prebivalca. Zbere se zopet svet. Mislijo, mislijo, kako bi to bilo ceneje. Ne bi li mogoče kateri od vojakov hotel odsekati glavo? Vseeno je, v vojni se tudi ubija. Vojaki morajo na to biti vsikdar pripravljeni. Govori general vojakom — bode te li? Nočejo. Ne smejo. Nišo se učili. Kaj sedaj? Spet mislijo, mislijo, sestavili so komitet, komisijo, podkomisijo. Pomislijo, kako bi bilo, če mu smrtno kazen izpreme v doživljensko ječo. Vlada bo tako pokazal svoje milosrčno srce in strošek bo manjši. Knez pristane. Glej, spet smola! Nimajo take ječe, v katero bi zaprl človeka za vedno! Imajo nekako izbo, v katero zapirajo na kratek čas, ampak ječe, prave ječe nimajo. No vseeno ga potisnejo noter in postavijo stražo. — Stražnik pazi, in ko pride čas obeda, gre v kuhinjo v dvorcu po hrano! Sedi mladenič šest mesecev, sedi leto dni. Pri kraju leta je začel knez pregledovati račune in opazi novi trošek, ne majhen. Straža pa hrana, več kot 6000 frankov na leto! A mladenič je mlad in zdrav, mogoče bo še 50 let živel! Izračuna koliko to znaša!

Draginjske doklade za upokojence, upokojenke in provizioniste, vdove in sirote.

Ministarstvo saobračaja je določilo z uredbo štev. 16.526 z dne 26. julija 1921 nove draginjske doklade.

Člen 1.

Z istočasno veljavnostjo te uredbe določimo tudi mi vsem upokojencem, upokojenkam in provizionistom, kakor njih vdovam in sirotam, ki uživajo bodisi osebno, bodisi vdovsko pokojnino iz sredstev enega izmed treh preskrbovalnih zavodov in so državljani kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev, oziroma, ako predložijo uradno potrdilo, da so optirali za našo državo in imajo tukaj stalno bivališče, s pridržkom odobritve upravnega sveta, iste draginjske doklade in sicer:

A.

Upokojenci, njihove vdove in sirote, ki dobivajo pokojnino iz pokojninskega zavoda za uradnike.

1. Ako imajo letno pokojnino do vključno 3000 kron na skupni iznos 300 dinarjev mesečno;

2. ako imajo letne pokojnine več kakor 3000 kron na skupni iznos 375 dinarjev mesečno.

B.

Vsem ostalim upokojencem in provizionistom, njihovim vdovam in sirotam pa se določajo osebne draginjske doklade na skupni iznos 212:50 dinarjev mesečno.

1. Sirotam brez očeta in matere pripada ona osebna draginjska doklada, katero bi uživala njihova mati, ako bi živela. Ako je več sirot se ta dodatek deli ravno tako kakor pokojnina.

2. Upokojenci, upokojenke in provizionisti, ki imajo čistega dohodka od lastne imovine ali pa zaslužijo več kakor 750 dinarjev mesečno, nimajo pravice ne do osebne in ne do rodbinske draginjske doklade.

3. Pravico do draginjske doklade, bodisi osebne, bodisi rodbinske, nimajo tudi upokojenci, upokojenke in provizionisti, ki

so člani uprav denarnih zavodov ali drugih podjetij.

4. Izjemoma se dovoljuje draginjska doklada brez ozira na višino dohodka od lastne imovine ali od osebnega zaslužka onim upokojencem in njih vdovam, ki so oziroma bodo upokojeni, ako so dovršili polno predpisano službeno dobo.

5. One upokojenke, ki uživajo vdovsko pokojnino, ne morejo prejemati draginjske doklade za sorodnike, navedene v členu 6. te odredbe.

Člen 2.

V primeri, da bi kak upokojenec vsled te odredbe dobil manj prejemkov v pokojnini in draginjski dokladi skupaj, nego jih ima sedaj, dobiva razliko kot osebno doklado poleg pripadajoče draginjske doklade; ta osebna doklada se zniža s poznejšim povišanjem pokojnine ali osebne draginjske doklade.

Člen 3.

Vsi v členu 1. te odredbe navedeni upravičenci imajo pravico tudi do rodbinske doklade po 3 dinarje na dan za vsakega rodbinskega člana in sicer:

1. Za zakonito ženo in za vsakega otroka v zakonitem zakonu rojenega, pozakojenega, adoptiranega kakor tudi za pastorko ob omejitvah, navedenih v členu 4. te odredbe.

2. Rodbinska doklada za adoptirane otroke pripada samo onim upokojencem in provizionistom, ki nimajo svojih rodni otrok.

3. Vsem zgoraj naštetim otrokom pripada ta doklada do izpolnjenega 16. leta. Po tem roku se sme prejemati rodbinska doklada za otroke samo ob pogojih, navedenih v členu 5. te odredbe.

4. Da žena in otroci glede imovinskega stanja in starostnih let izpolnjujejo pogoje, ki se po tej odredbi zahtevajo za pridobitev pravice do rodbinske doklade, služi dokaz jamstvo treh aktivnih železniških uslužbencev oziroma upokojencev.

Člen 4.

Rodbinska doklada za ženo in otroke ne pripada:

Velik trošek. To ne gre tako. Pokliče knez minstre. Razmislite o tem, kako bi s tem nesrečnejšem ceneje izšli. On nas preveč velja. Zberejo se ministri, mislijo, mislijo. Eden pravi: „Torej tako bomo, gospodje; odpustimo stražo! Drugi pravi: pobegnili bo! Naj gre še pes z njim!“ Predlože knezu. On pristane. Odpustijo stražo. In glej, kaj se zgodi! Pride čas obeda, jetnik poišče stražo, ni je našel, vzel je svojo posodo in se poda sam še v kuhinjo. Sprejel je, kar so mu dali in se vrnil v svojo sobico, zaprl za seboj duri. Drug dan spet tako. Po hrano gre, a noče pobegniti. Kaj sedaj? Mislijo: „Kako bi bilo, da mu v obraz povemo, da ga ne rabimo? Naj gre. Z bogom!“ Poklical ga je k sebi minister pravde, pa mu veli: „Zakaj Vi ne odidete? Niste več pod stražo. Lahko prosto odidete, knez se ne bo jezil.“ „Knez se ne bo jezil, rečete, če jaz odidem? Kam naj grem? Vi ste me nesramno obsodili, sedaj me nikdo več ne mara; tudi dela sem se odvadil. Vi niste z menoj prav postopali. Tako se ne dela. Torej obsodili ste me na smrt, lepo. Trebali ste kazen izvršiti. Vi to niste storili. To je bilo prvič. Jaz se ni-

sem protivil. Potem ste me obsodili na življensko ječo in postavili stražnika, da mi donša hrano, in potem ste mi stražo odvzeli. To je bilo drugič. Jaz se spet nisem protivil, sam sem šel po hrano. Sedaj mi pa govorite: idi. Ne, kakor vi hočete, ampak jaz nikamor ne grem.“ Kaj sedaj? Spet se zberejo, da se posvetujejo. Kaj bo sedaj? Noče iti. Mislijo, mislijo. Kako bi bilo, da mu damo pokojnino. Brez tega ne bo hotel oditi. Jave knezu. „Nekaj moramo storiti, samo da se ga rešimo.“ — Nakažejo mu 600 frankov. Javijo mu. „Prav mi je, reče, lahko, samo, če boste natančno izplačevali. Grem.“ Končno se odločijo. Izplačajo mu eno tretjino vnaprej, on se poslovil in odide iz države. Potoval je vsega četrte ure z železnico, izstopil, kupil zemljišče, zasadil vrt in živi popravaje. Med tem sprejema pokojnino. Kadar dobi, gre v igralnico, postavi dva-tri franke, enkrat dobi, drugič izgubi in odide spet domov. Živi mirno in lepo...

Srečen je, da ni bil v drugi deželi, kjer so trde ječe in se smrtne kazni izvršujejo.

(Iz rusčne prevel Zoran A. S.)

1. Za ženo, ako ima ona toliko dohodka bodisi iz premične ali nepremične imovine, bodisi iz osebnega dela, da znaša ta dohodek 120.— dinarjev mesečno in več;

2. Za otroka, ki stopi v javno ali privatno službo s plačo v denarju ali v naturi in mu ta plača znaša 120.— dinarjev mesečno in več;

3. za otroka, ki se oskrbuje v javnem, civilnem, vojaškem, dobrodelnem ali v vzgojevalnem zavodu brezplačno in vrednost te oskrbe znaša in presega vsoto prejšnje točke;

4. za otroka, ki ima šolsko štipendijo, podporo ali pripomoč v iznosu 120.— dinarjev mesečno in več;

5. za otroka, ki vstopi v trgovino, obrt ali podjetje za učenca ali vajenca in ga vzdržuje delodajalec brez odškodnine;

6. za otroka, ki se oženi ali omoži;

7. za otroka, ki ima lastno premično ali nepremično imovino, katere dohodek znaša 120.— dinarjev mesečno in več.

Člen 5.

Izjemoma se pripozna rodbinska doklada za otroka tudi po izpolnjenem 16. letu:

1. ako je telesno ali duševno trajno nesposoben za kakršnokoli delo ali pridobivanje;

2. ako obiskuje javno šolo v državi ali v inozemstvu, in sicer za čas šolanja, toda nadalje do izpolnjenega 23. življenjskega leta;

3. Tudi za primere iz točk 1. in 2. tega člena veljajo omejitve člena 3. in 4. te odredbe. Nesposobnost za delo ali pridobivanje je treba dokazati z izpričevalom železniškega zdravnika, obiskovanje šole pa z izpričevalom šolskega oblastva.

Otrokom, ki nadaljujejo študije se pripozna rodbinska doklada tudi za čas velikih šolskih počitnic (to je za avgust in september) in velja uradno šolsko potrdilo za celo šolsko leto.

Vsak izstop otroka med letom iz šole se mora takoj javiti obratnemu ravnateljstvu v Ljubljani oddadek 1/2, ker bi v nasprotnem slučaju smatrali tako prikrivanje v škodo naše uprave za strogo kaznivo dejanje in odtegnili vse preveč izplačane rodbinske doklade in se vrh tega ravnali po členu 9. te odredbe.

Člen 6.

Istotako pripada vsem upokojencem, upokojenkam in provizijonistom (vdove in sirote so izvzete), ki imajo pravico do osebne draginjske doklade po tej odredbi tudi rodbinska doklada za očeta in mater, za deda in babico po očetu, toda samo, ako so ti sorodniki siromašnega stanja, ž njimi žive v isti hiši in jih edino oni vzdržujejo. Ako je v eni rodbini več članov, ki so železniški uslužbenci oziroma upokojenci, upokojenke ali provizijonisti ter vzdržujejo enega izmed teh sorodnikov, s katerimi žive skupno v isti hiši, ima pravico do te doklade samo eden rodbinski član in sicer najstarejši. Za dokaz o siromašnem stanju zgoraj navedenih sorodnikov služi potrdilo pristojnih občinskih oblastev, a za dokaz o skupnem življenju v isti hiši in da jih edino dotični upokojenec, upokojenka ali provizijonist vzdržuje, služi jamstvo treh aktivnih železniških uslužbencev

oziroma upokojencev. Siromašnega stanja smatramo one sorodnike, ki plačujejo manj nego 15 dinarjev letnega neposrednega davka, oziroma ako ne presega njih zasebni zaslužek ali kakršnokoli dohodek mesečno več kakor skupni znesek mesečne rodbinske doklade.

*Člen 7.

Ako je mož železniški upokojenec ali provizijonist, žena pa v aktivni državni ali katerikoli službi, oziroma upokojenka državne ali kake druge službe in ista kot taka dobiva draginjsko doklado, se istemu ne dovoli rodbinska doklada tudi za ženo.

Člen 8.

V primeru ločitve zakona veljajo glede rodbinske doklade sledeče odredbe:

1. Ako je mož upokojenec ali provizijonist, a zakon ni definitivno ločen, nego še teče pravda, se doklada za ženo ne izplačuje; doklada za otroke pa se izplačuje samo, ako jih vzdržuje upokojenec oziroma provizijonist.

2. Ako je upokojenec ali provizijonist ostavil ženo in živi ločeno od nje, nima ne glede na to, ali se je uvedla razporna pravda ali ne, pravico do doklade za ženo in otroke, ako teh ne vzdržuje.

Člen 9.

Upokojenec, upokojenka oziroma provizijonist, njih udove in sirote, ki podajo natančno prijavo tako o osebni, kakor tudi o rodbinski draginjski dokladi, se kaznujejo z odvzemom osebne in rodbinske, draginjske doklade za dobo enega leta. Poleg te kazni se lahko dotični tudi radi prevare kazensko ovadi. Z isto kaznijo, s katero se kaznuje predložitelj prijave, se kaznujejo tudi tisti, ki zanj jamčijo.

Člen 10.

Ta odredba velja glede osebne draginjske doklade od 1. maja 1921; glede rodbinske doklade pa od 1. junija 1921.

Člen 11.

Zaradi ugotovitve onih, ki so upravičeni do navedenih draginjskih doklad, dobijo vsi v členu 1. navedeni po pošti določila in ob enem tudi prijavo, katero naj natančno po predtisku in resnično izpolnijo ter ji priložijo potrebna uradna potrdila oziroma uradne listine.

Nove osebne draginjske in rodbinske doklade se bodo izplačevale po čekovnem uradu v Ljubljani, ko upokojenci, upokojenke in provizijonisti oziroma njih vdove in sirote, predložijo obratnemu ravnateljstvu južne železnice v Ljubljani oddadek 1/2 pravilno izpolnjene in potrjene prijave s potrebnimi prilogi.

Kdor prijave tekom enega meseca po razglasitvi te odredbe ne predloži, izgubi pravico do prejemanja draginjskih doklad.

Ako kdo po poteku tega roka dobi pravico do rodbinske doklade po tej odredbi, bo isto prejemal šele od 1. sledečega meseca. Vse spremembe glede družinskih, sorodniških in imovinskih razmer glede zaslužka itd., s katerimi je v zvezi prejetje osebne ali rodbinske doklade se morajo takoj naznaniti obratnemu ravnateljstvu oddadek 1/2 v Ljubljani.

Ljubljana, dne 30. septembra 1921.

Ravnatelj:

Brašč s. r.

Železničarska deputacija v Beogradu.

V petek 21. oktobra 1921 je sprejel minister za Socialno politiko gosp. dr. Kukevec deputacijo obstoječo iz sodrugov: **Krekič, Lukič, Pajič in Hanž.** Ta deputacija je v imenu Saveza železničarjev Jugoslavije predložila ministru zahteve železničarjev zahtevajoč, da se skliče anketa, ki naj reši to važno in nujno vprašanje. Popoldan je sprejel železniški minister deputacijo, ki mu je razložila zahteve železničarjev po zvišanju plač in uvedbi službene pragmatike, ki jo naj v soglasju z osebjem predloži Narodni skupščini, da postane zakon.

Položaj železničarjev je vsled strašno naraščajoče draginje neznosen. Ob priliki prevedbe kronske v dinarsko veljavo, odpravo stanarine in znižanje družinske doklade, se je položaj železničarjev tako poslabšal, da je postal nevzdržljiv. Poleg vsega tega se pa osebju, še od teh prikrajšanih dohodkov odteguje prispevke za potrošaško zadrugo in za želez. konsum.

Čuvajem in progovnim delavcem se odvzema svoječasno v najem dana zemlja na kateri so pridelali najpotrebnejši živež.

To zemljo so dobivali po nizki ceni v najem radi tega, ker imajo zelo nizke plače ozir. mezde.

Povrh tega se pa kaznuje osebje za vsako malenkost z zelo visokimi denarnimi globami.

Da se to kvarno stanje odpravi, je nujno potrebno, da se skliče anketa, na kateri se bode slišalo železničarje same in poiskalo sredstva, s katerimi se temeljito odpravijo neznosne razmere železničarjev.

Minister Saobračaja je odgovoril, da mu je težak položaj znan, v katerem životarijo železničarji, vendar pa ne more na zahtevo ene deputacije sklicati železniško anketo.

Deputacija je odgovorila ministru, da je osebje nedolžno na tem, če je železniško ministrstvo že pred enim letom dano besedo prelomilo, da bode sklicalo anketo in zvišalo plače železničarjem. Osebje je čakalo, da se ministrstvo samo spomni dane obljube, ali zaman! Osebje je moralo spomniti ministra na dano in do danes neizvršeno obljubo.

Deputacija je naglašala, da ministrstvo ne sme pozabiti, da je v smislu zakona o zaščiti države železničarjem odvzeta pravica legalne borbe za njih priboljške. Ker ne obstojajo nobena mirovna sodišča, kamor bi se lahko zatekli železničarji, zato je **nujno** potrebno, da se skliče anketo, katero predlaga deputacija.

Minister je obstal pri tem, da odredi, da se mu izvleček plač predloži v pogled in, da hoče potem sam to zadevo rešiti; osebje pa naj ne dvomi o njegovi dobri volji.

Kar se tiče odtegljajev za konsum, je izdal naredbo, da je pristop le **fakutativen**, to je **neobvezen**.

Deputacija je zahtevala, da se že izvršeni odtegljaji za konsum nujno vrnejo osebju.

V daljnem razgovoru je odposlanstvo zahtevalo izvedbo pragmatike, v sodrugom znani obliki in, da se je ne more izdati brez vednosti in sodelovanja železničarjev, katerih se tiče ta pragmatika.

Gospod minister je priznal, da je deputacija predložila upravičene zahteve železničarjev in je neprestano naglašal, da je železniško vprašanje zelo komplicirano, katerega se ne more kar čez noč urediti, ampak se ga mora rešiti v zvezi z drugimi vprašanji, radi tega ni to le vprašanje železniškega ministra, ampak vprašanje ministrskega sveta.

Razven razveljave odtegljajev za žel. konzum, deputacija ni dosegla kak uspeh. Raditega **ne moremo vzeti na znanje** odgovor ministra Saobračaja, to mu je povedala tudi deputacija. Kar se tiče obljube glede zvišanja plač, hočemo še malo počakati, ali to povemo čisto jasno — da tako ne gre več dalje.

Sodrug! izpopolnite vašo organizacijo, da smo pripravljeni!

Dopisi.

V nedeljo 23. oktobra se je vršil društven sestanek „Strokovnega društva železničarjev za Slovenijo pod predsedstvom sodr. Spragerja.

Na shodu je poročal s. Kopač iz Ljubljane.

Navzoči so vzeli njegovo poročilo na znanje, ter naprosili ga, da posreduje za iz službe odpuščene delavce, **Simonišek** star., **Mlinar** Andrej in **Pelcel** Fran, kateri so radi lanske žel. stavke izgubili delo.

S. Kopač je obljubil, da bode radevolje potrkal na merodajnem mestu za zopetni sprejem odpuščenih delavcev, brez da more prevzeti garancijo za njih sprejem.

Navzoči so začudeno vprašali, kako je to mogoče, da oni, ki so povzročili štrajk,

opravljajo nemoteno službo, dočim se postavlja na cesto stare delavce radi tega, ker so bili solidarni s svojimi stanovskimi tovariši.

Po končanem govoru se je izvolil odbor, ki sestoji iz sledečih sodrugov:

1. **Šprager** Simon, predsednik;
2. **Kerjan** Ivan, podpredsednik;
3. **Šerbec** Matija, blagajnik;
4. **Rostohar** Matija, zapisnikar;
5. **Pelcl** Franc, namestnik;
6. **Jazbinšek** Ivan,
7. **Žveglič** Matija, blagajniki;
8. **Roštohar** Franc,
9. **Vodišek** Franc, preg. računov;
10. **Kokole** Jože, preg. računov.

Po končani volitvi se je izvoljeni predsednik zahvalil in zaključil dobro vspeli shod.

Razne vesti.

Razkralj Karl Habsburški je poletel s Cito v eroplanu na Ogrsko, hoteč zasesti madžarski prestol. Njegovo vojsko, ki jo je vodil iz Požuna proti Budimpešti, pa je razkropil Horty in ujel Karla in Cito. Karla bodo najbrže internirali na otoku Malta. Velika in mala antanta sta se odločno uprli restavraciji Habsburgovcev.

ADALBERT KASSIG, Ljubljana
Židovska ulica.

Zavod za uniformo, krznar in izdelovatelj čepic
priporoča

svojo veliko zalogo vsakovrstnih uniformskih predmetov za železničarje, kakor: čepice, rosete, gumbe, žnore, pištalke i. t. d. Čepice zimске in letne za strojevodje, kurjače i. t. d. v raznih oblikah in po najnižjih cenah. Postrežba točna.

Železničarji! Naročajte, širite povsod ŽELEZNIČARJA.

Železničarski koledar za leto 1922

izide okrog 1. decembra t. l. in napram prejšnjim letnikom v toliko izpopolnjen, da ima slovensko in hrvatsko vsebino, in vse za železničarje važne podatke. Z ozirom na izkušnje prejšnjih let se tiska le v omejenem številu in ga bodo lahko dobili le oni, ki se pravočasno pri svojih zaupnikih prijavijo. Razpošiljal se ne bo drugače kakor po povzetju, sicer pa ga dobe zaupniki proti takojšnjemu plačilu — na določenem mestu, ki se jim bo pravočasno naznanilo.

Cena mu bo 6 dinarjev, od katerih odpade 1 dinar kot provizija zaupnikom - razpečevalcem. Naročila je prijaviti pri upravi „Strokovnega društva železničarjev za Slovenijo“ v Ljubljani, Šelenburgova ulica št. 6, II. nadstr., pri upravi „Savza železničara Jugoslavije“ v Zagrebu, Petrinjska ulica št. 40, I. nadstr.

Za prijavljena naročila se bo izpostavila nakaznica, potom katere se bo proti gotovemu plačilu oddal koledar.

Sodrug! ne zamudite in prijavite se takoj!

Uprava Železničarskega koledarja.

Splošno kreditno društvo v Ljubljani

registrovana zadruga z omejeno zavezo

sprejema **hranilne vloge** vsak delavnik od 8. do 13. ure in jih obrestuje po čistih

4%

Rentni davek plača društvo iz svojega. Večje in stalne vloge se obrestujejo po dogovoru.

Posojila daje svojim zadržnikom proti vknjižbi, na osebni kredit proti poroštvu ali zastavi vrednostnih papirjev. — Menice se eskomtujejo po bančni obrestni meri.

Edini, res delavski denarni zavod.

Konsumno društvo za Slovenijo

Telefon inter. štev. 178. — Brz. naslov
»Kodes Ljubljana«.

Ljubljana

Poštni predal št. 13. — Poštni čekovni račun štev. 10.532.

Hranilni oddelek

sprejema **hranilne vloge** in jih obrestuje od dne vloge do dne dviga po

4½% večje vloge proti polletni odpovedi po **5%**

Hranilne vloge sprejemajo osebno ali po položnicah **centrala v Ljubljani** ali pa **podružnice:**

6 v Ljubljani; dalje: Kamnik, Borovnica, Litija, Tržič, Sv. Ana, Križe, Radovljica, Gorje, Kor. Bela, Sava, Jesenice, Mojstrana, Kr. Gora, Radeče, Celje, Štore, Šoštanj, Ljubno, Poljčane, Rogatec, Pragersko, Ptuj, Maribor, Ribnica na Pohorju, Fala, Št. Lovrenc na Pohorju, Guštanj, Prevalje, Leše, Mežice, Črna I., Črna II.

Sodrug! vlagajmo vse prikranke v lastno hranilnico, katere hranilni kapital znaša že danes **nad 2 in pol milijona kron.**

Član društva postane lahko vsak. Pristopati se zamore v vseh gori navedenih podružnicah. — Delež 200 kron. Pristopnina 10 kron.